

Veress Anna-Aranka, Kalamár Mária

Az ERASMUS+ program keretében megvalósult intézményközi stratégiai partnerség

A csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskola igazgatónője, Veress Anna-Aranka a hajdúsámsoni (Magyarország) Eszterlánc Óvoda vezetőjével, Deméné Tóth Ágnessel és Ludas Község Óvodája vezetőjével, Sándorné Deme Henriettával együttműködve írta meg az *Eszterlánc hagyományörző tevékenységek az óvodai nevelésben* projektet.

A sikeres elbírálást követően a csíkszentdomokosi iskolaigazgatók, valamint tíz óvónő már részt vett két partnertalálkozón Hajdúsámsonban és Ludason. A projekt keretében, 2019. március 1–3. között szerveztük meg a III. Nemzetközi Partnertalálkozót a csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskolában. A programban hat óvónő vett

részt a hajdúsámsoni Eszterlánc óvodából, három óvónő a Ludas Község Óvodájából és tíz óvónő, valamint az igazgatók a csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskolából.

A találkozó programját úgy állítottuk össze, hogy a projekt résztvevői minél többet tudjanak meg a csíkszentdomokosi oktatásról, a hagyományokról, és lehetőség legyen a szakmai beszélgetésekre és tapasztalatcserére. A tervezett célok megvalósítása érdekében terveztünk minden tevékenységet: bútorfestést, nemezelést, népi gyermekjátékok tanulását, néptáncoktatást, néprajzi konferenciát, farsangi népszokások bemutatását, a Márton Áron Múzeum meglátogatását, a XXVII. Hargita Megyei Farsangbúcsúztatón való részvételt, ismerkedést a résztvevő csoportok hagyományaival, a Zsigmond Malom Panzió múzeumának megtekintését, látogatást az Ezeréves határhoz, Gyimes látványosságainak megtekintését, Csíkszentdomokos nevezetességeinek, történelmi emlékhelyeinek a megismerését, a népművészeti értékek megismerését, felcsíki népdalok tanulását, valamint közös tervezést és a következő találkozó előkészítését.

A találkozó kezdetén Veress Anna-Aranka igazgatónő és Kalamár Mária igazgatóhelyettes vetített képes bemutatót tartottak. Ismertették az iskolatörténetet, az iskolahálózatot, és bemutatták a gyermekközösséget. A háromnapos találkozó idején a résztvevő óvónők betekintést nyertek az óvodai oktatás mindennapjaiba is. A csíkszentdomokosi óvónők három bemutató tevékenységet tartottak, ezek részletes leírását átadták a partnerintézmények óvónőinek is.

Az első nap a csíkszentdomokosi iskolához tartozó cseralji óvodában Both Zsuzsanna Emőke óvónő a hagyományos bútorfestés technikáját ismertette és mutatta be a projektben résztvevőknek. Ismertette a különböző tulipánformákat, a szegfűt, a gyöngyvirágot, a pontozott margarétát, valamint a levéldíszítést. Ugyanakkor nagy szakmai hozzáértéssel magyarázta el és mutatta be a bútorfestést az alapozástól, a minták megfestéséig.

Külön kitért a színek fontosságára és üzenetére. Az óvodások bútorfestési technikával fenyődeszkára készítettek nőnap ajándékokat. Az óvónők a tipikus felcsíki tulipános mintával fakanalat festettek.

A Vihanka napköziben gyapjúnemezelés volt a tevékenység Császár Izabella, Bálint Erika, Mákszem Gabriella, Urszuly Zsuzsanna és Kedves Emőke óvónők irányításával. A nemez juhgyapjából tömörített vastag, posztószerű anyag. Meleg vizes gyúrás hatására, a szőrön elhelyezkedő pikkelyek összeakadnak, és így ebből az összetömörödött szőrből alakul ki egy erős anyag.

A nap folyamán az óvodások farsangi jelmezt készítettek nemezeléssel.

A tevékenységet vezető óvónők célként fogalmazták meg:

- a gyermekek motiválása az értékek, népszokások befogadására és tiszteletben tartására;
- az életkori sajátosságokhoz igazodó gyakorlati készségek fejlesztése;
- az anyagok tulajdonságainak és különböző technikáknak a megismerése, valamint ezek alkalmazása változatos termékek létrehozása céljából;
- az esztétikai és gyakorlati érzék fejlesztése;
- a munkaeszközök és különböző anyagok felismerése és azok helyes alkalmazása;
- kézügyesség, alkotóképesség, kreativitás, pontos munkára való nevelés;

- a nemezelés technikájának és munkafolyamatának megismerésére;
- ötleteket meríteni elődeinktől az egyszerű álarcok, maszkok elkészítéséhez;
- a közös szórakozás, együttlét örömeinek átélésére.

Márton Kinga és Török Ibolya óvónők, valamint Sándor Csaba táncoktató a Bogyó és Babóca csoporttal népi játékokat játszottak és népi gyermekdalokat énekeltek. Ezek a következők voltak:

Bevonulás: vonulós játékok:

Öreg zsidós: Az öreg zsidónak akkor vagyon jókedve...

Szökdelős játékok:

Szarka tánc: Szarka vagyok, ugrálok....

Boglya tetején áll egy gólya...

Párválasztó körjátékok:

Mély kútba tekintek...

Vonulós körjátékok:

A te fejed akkora...

Most viszik, most viszik Danikáné lányát...

Elmúlt a rövid farsang...

Párválasztó társasjátékok:

Szervusz kedves barátom...

Hogy a csibe, hogy...

Kivonulás: bújó, vonuló játékok:

Bújj, bújj medve...

A Zivatar néptáncscsoportból négy táncospár meglepetés-előadást tartott a vendégeknek.

Mindhárom tevékenység nagyon jó hangulatban zajlott, és az óvónők nagyon sok ötletet kaptak a hagyományörző tevékenységek tervezéséhez és megtartásához.

Délután a polgármesteri hivatal dísztermében tartott néprajzi konferencián *Sóvidéki farsangolás* témában hallgattuk meg dr. Barabás László előadását. Ezt követően a csíkmadarasi Zsigmond Malom panzióba látogattunk, ahol Gáll Tímea múzeumát néztük meg. A második napon a reggeli találkozás után a Márton Áron Múzeumba látogattunk, ahol Karda Sára, a csíkszentdomkosi Ifjúsági Szervezet elnöke tartalmas és élményszerű bemutatót tartott Áron püspök életútjáról, püspökeveiről és megpróbáltatásairól. A délelőtt folyamán nyitották meg a XXVII. Hargita Megyei Farsangbúcsúztatót, ezt követően a településen lehetőség volt megismerni a 13 hagyományörző csoport farsangi szokását, farsangbúcsúztatóját.

Az egész település bekapcsolódott a vendégek fogadásába, terített asztallal, nagy szeretettel fogadták a hagyományörző csoportokat.

Délután Gyimesbe, az Ezeréves határhoz látogattunk. A csodálatos Gyimesek völgyében, Gyimesfelsőlokon, Csíkszeredától 30 km-re az Erdélyt Moldvával összekötő út mentén, a Tatros folyó völgyében létesült bobbályát is kipróbáltuk. Ez az országban a legnagyobb, nagyon szép helyen, kitűnő adottságokkal. A csíksomlyói kegytemplomot és kolostort is meglátogattunk, így „Szűz Mária lábánál” is voltunk. Csíkszeredában a Márton Áron Gimnázium és a Segítő Mária Római Katolikus Teológiai Líceum épületét jártuk be. A részletes és érdekes iskolabemutatót Tamás Levente igazgató tartotta.

A harmadik napon megnéztük a település nevezetességeit, történelmi emlékhelyeit, és felcsíki népdalokat tanultunk. A következő, Ludason megszervezendő találkozóról beszélgettünk hosszasan és terveket készítettünk a projektre vonatkozólag.

A hagyományörző tevékenységek az óvodai nevelésben program jó lehetőség az óvodapedagógusok szakmai fejlődésére, a pedagógiai-módszertani kultúra megújítására, más ország oktatási rendszerének megismerésére. Az intézmények pedagógusainak közös célja az egymástól való tanulás, a jó gyakorlatok cseréje és azok beépítése a nevelőmunkába.

A nemzetközi tevékenységek új kihívást jelentenek, s ez motiváló erő, segíti az élet-hosszig tartó tanulást. Az Erasmus+ pályázat nyújtotta lehetőség révén a résztvevőknek nagyon hasznos, tartalmas és élménydús három napban volt részük.